

Nyhedsbrev September 2010

De glemte perler.

Vi kender efterhånden mere til Paris og London end vi kender til de mange enestående bygninger, der ligger i vores eget lokalområde eller det område, hvor vi holder ferie. Hver egn har sin særlige byggeskik og sin særlige stil, og man kan lære meget af at se på gårde, møller, stationsbyg...

For at råde bod på dette har Torben Lindegaard udarbejdet og beskrevet i alt 10 bygningskulturelle ture rundt i Danmark. Om Præstø-Faxe-Stevns turen og området skriver han bl.a.:

Præstø-/Faxe-egnen er et meget naturskønt område med den kuperede Jungshovedhalvø i syd, præget af naturfredede nor, moser, strandenge og skove. Stevnshalvøen har ikke helt samme indtagende landskabelige herligheder, men har så til gengæld en af landets mest dramatiske kystlinier med den næsten 15 kilometer lange, og op til 41 meter høje, kridtklint.

Herregårdene, Oremandsgård, Nysø, Bækkeskov, Rosendal og Vemmetofte har også sat deres positive præg på området med karakteristiske herregårdslandskaber og mange smukke og spændende bygninger.

Bygningskulturen i dette område er meget rig med mange smukke, gamle huse både i købstæderne Præstø og Store Heddinge og i de åbne land.

Specielt i Præstøområdet findes mange traditionelle sjællandske landbygninger, som er karakteristiske ved deres spinkle overkalkede bindingsværk og høje spidsgavle, der ofte er beklædt med træ, og på Stevns findes en hel del bygninger, hvori kridtsten fra kridtbruddene ved klinten indgår.

Endelig er det bemærkelsesværdigt, at man i området har bevaret så mange forskellige bygningstyper med høj bevaringsværdi, og på turen kan man eksempelvis se "klassiske" sjællandske 1700'alsgårde, ydmyge kalkede småhuse, rytterskoler, vind- og vandmøller, herregårde, præstegårde, bemærkelsesværdige kirker, skovridergårde og helt forrygende historicistiske Skole-, stations- og sparekassebygninger.

Tidsmæssigt ligger dette område tæt på København, men øst for motorvejen åbner der sig en helt anderledes og spændende verden, hvor natur og bygningskultur indgår i en fornem sammenhæng.

På www.bygningskultur.dk/ under bygningskulturelle ture kan du læse mere og se alle de smukke billeder der følger den detaljerede beskrivelse og ruteanvisning.

Af andre rejsebeskrivelser kan nævnes: Sydlangeland og Strynø, Fra Middelfart til Assens, Als, Fra Kolling til Haderslev, Esbjerg-Ribe-Vejen, Vadehavet, Ærø, Rundt om Ringskøbing, Odense-Fynshoved.

God rejselyst! kmo.

Hvordan kan vi sikre kommunens kulturmiljøer?

Indbydelse til 2 arrangementer i forb. m. Bygningskulturens Dag 2010

Den nye kommuneplan udpeger 100 bevaringsværdige kulturmiljøer i Vordingborg kommune. Hvordan kan vi bevare kulturmiljøerne og bruge dem på bæredygtig vis? Dét er temaet for årets Bygningskulturens Dag i Vordingborg kommune.

Hvordan vi kan arbejde med kulturmiljøerne? Oplæg og debat. Tirsdag 28. september kl. 19.30 i 'Den Bøhmiske Hal', Sukkerfabrikken i Stege

- Hvordan kan kommuner og borgere arbejde med sikring og bæredygtig anvendelse af kulturmiljøerne? Oplæg v. arkitekt Lisbeth Øhrgaard, Kulturarvsstyrelsen med efterfølgende debat
- Pris-uddeling i Vordingborg Kommunes Bygningspræmiering 2010
- Appetitvækker til busturen 3. okt.

Bustur til udvalgte kulturmiljøer Søndag 3. oktober kl. 9.30

- Køng – resultater af områdefornyelse
- Lundby – hvad fik Lundby ud af kulturarvskommune-projektet?
- I forb. m. frokost i Snitteskolen, Kragevig, vises fotoudstilling af huse i Præstø
- St. Damme – et tidligt projekt med byfornyelse i en landsby
- Hårbølle-området – kan kulturarven bruges til at skabe ny udvikling?
- Afg. fra rådhuset i Vordingborg kl. 9.30, hjemkomst ca. kl. 16.00.

Pris kr. 60,- pr. person incl. frokost.

Tilmelding til bustur senest den 29. sept. til Rigmor Nielsen på mail: rigmor@sprove.dk. 5581 6063 eller mob. 5190 6981

Arrangører: Bevaringsforeningerne Vordingborg, Præstø og omegn, Bygnings- og Landskabskultur Møn og Vordingborg Kommune

Kvaliteten i hverdagen

I forbindelse med fotoregistreringen af de fredede og bevaringsværdige bygninger i Præstø købstads bymidte 2010, blev der etableret en lille udstilling i byrådssalen på Præstø gamle rådhus med ca. 30 af de omkring 90 fotoregistrerede bygninger. Det er den som nu kan ses under frokosten i "Husflidsskolen" i Kragevig, den 3. oktober. Se omtale forrige side.

Det er udstillingens formål at være "øjenåbner" og således vise de værdier, vi skal værne om, eller det, der kunne være smukkere.

De fotos, der er blevet taget i forbindelse med dette pilotprojekt, er lagt ind på Kulturarvsstyrelsens hjemmeside www.kulturarv.dk/fbb for fredede og bevaringsværdige bygninger. Alle kan således få syn for sagn; man kan finde sit eget hus eller gå på opdagelse hos alle de andre. Formålet er at dokumentere købstadens bygninger og deres aktuelle tilstand, gerne i forhold til, hvordan det har set ud i "gamle dage".

Vi håber at projektet og udstillingen kan bidrage til at fremhæve kulturarvens potentiale som en aktiv ressource for kommunens udvikling og at den kan sætte fokus på betydningen af, at vi passer på vores smukke gamle huse og kulturmiljøer.

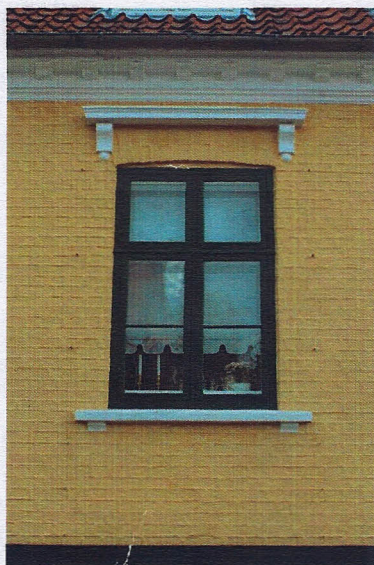

Udstillingen på rådhuset og senere på biblioteket blev en stor succes. På Rådhuset var der op mod 100 deltagere. Avisomtale og fotos fra udstillingen den 13. aug. kan ses på Bygningskultur Danmarks hjemmeside www.bygningskultur.dk under: aktuelt - pilotprojekt i Præstø - 27.08.10.

Efterfølgende afholdt Lokalhistorisk Arkiv og Bevaringsforeningen et arrangement på biblioteket med 60 deltagere.

Arkitekt Søren Vadstrup fortalte oplagt om hvordan gamle huse bedst vedligeholdes under overskriften: "Bevar mig vel".

kmo

Nyt fra facaderådet

Sommeren er den tid hvor vi vedligeholder vore bygninger. Der males, repareres og skiftes ud.

Således har vi i facaderådet haft et par kedelige sager hvor trævinduer og døre er udskiftet med -- ja hold nu fast -- plastik.

Vinduet er husets "øjne" og er meget vigtige for det udtryk huset får.

Gamle vinduer er kendetegnet ved at rammer og sprosser er meget smalle og at glasset er fastgjort med kit.

Det er ikke lige hvad man ikke kan sige om moderne termovinduer hvad enten de er udført i træ, træ-aluminium eller plastic. Her er rammer og sprosser tykke og klodsede. Noget der slet ikke passer til et gammelt hus.

Men hvorfor skifter man til de nye typer ?

Jo, der er desværre en hel del håndværkere der mener, at det er det eneste rigtige, men på det nyligt afholdte møde på biblioteket (se forgående side) kunne arkitekt Søren Vadstrup fortælle, at de nye typer yderlige kan prale af at isolere dårligere end de gode gamle vinduer forsynet med en indvendig fortsats-ramme.

Så det er altså en misforståelse, når nogle håndværkere mener, at det er det eneste rigtige.

Men hvordan undgår vi så at denne uskik fortsætter ?

Ja i de to tilfælde vi har haft her i sommer, har der ikke været megen tvivl, for lokalplanen for området siger klart at det skal være vinduer af træ. Så i begge tilfælde har Facaderådet indstillet at vinduerne udskiftes til træ. En indstilling kommunen har støttet.

På føromtalte møde på biblioteket, var der en deltager der spurgte om hvor man kunne gå hen for at finde ud af hvad man måtte og ikke måtte.

Så lad os se på proceduren, hvis du står overfor at skulle foretage ændringer eller vedligehold på dit hus.

Først skal du vide om dit **hus er fredet**. Er det det, skal du ansøge

kulturarvstyrelsen om lov til at foretage ændringer. Det gælder for øvrigt både ude og inde.

Hvis dit hus ikke er fredet er det første du skal gøre at gennemgå **lokalplanen** for det område du bor i.

Denne vil, hvis det drejer sig om den gamle del af Præstø, også henvise til Skilte & Facadevejledningen for Præstø.

Og her vil du indvende at det er tungt stof, og ikke altid lige nemt at finde rundt i.

OK – her er så løsning 2. **Kontakt Bevaringsforeningen** og lad os hjælpe dig med at finde rundt i stoffet.

Og så det aller vigtigste: Påbegynd ikke noget før du har fået en tilladelse. Det er så trist at skulle fortælle en husejer, at et udført arbejde er ulovligt, og at det skal bringes tilbage til det oprindelige.

Et eksempel på restaurering af et gammelt trævindue. Billeder taget på Halsted Kloster, hvor nogle vinduer var restaurerede medens andre ikke var.

René

Her kan du se hvem der sidder i bestyrelsen.

Formand	René Sørensen	Torvet 12	4720 Præstø	4046 4501
Næstformand	John Kunze	Bårsevej 23	4733 Tappernøje	5596 5475
Kasserer	Niels Stoklund	Lindevej 15	4720 Præstø	5599 3313
Sekretær	Hans Thormod Nielsen	Adelgade 85	4720 Præstø	5599 1177
Redaktør	Karen Margrethe Olsen	Torvet 13	4720 Præstø	5599 2614
Bestyrelsesmedl	Peter Bering	Kragevigvej 17	4720 Præstø	5599 6089
Bestyrelsesmedl	Anders Madsen	Roneklintvej 32	4720 Præstø	5599 1155
Suppleant	Per Jørgensen	Lindevej 32	4720 Præstø	5599 2215
Suppleant	Ubesat			

Kalender:

Tirsdag d. 28. september 19.30 Bygningspræmiering.
(se side 3)

Søndag d. 3. oktober 9.30 Bustur (se side 3)

Brug hjemmesiden.

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn har fået en hjemmeside: www.bvpo.dk

[Her kan du også læse formandens beretning fra generalforsamling 2010](#)

Husk at klikke forbi for at se om der er kommet nye arrangementer eller om der er aktuelle nyheder.

Hvis vi får din mail adresse kan du også få tilsendt nyheder ad denne kanal. Send din mail adresse til: rs@rmteknik.dk med dit navn og adresse samt medlems nummer